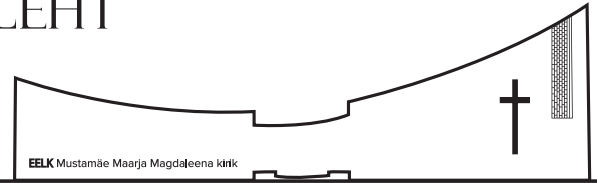

EELK MUSTAMÄE MAARJA MAGDALEENA KOGUDUSE AJALEHT

NR. 5 (43)
MAI 2022

ANDMISE RIKKUS

Jaana Maria Unga

2Kr 9:7-8 "Igaüks andku nii, nagu ta süda on lubanud, mitte nõrdinult või sunnitud, sest Jumal armastab rõõmsat andjat. Jumal on vägev andma teile kogu armu rikkalikult, et teil ikka oleks kõike küllaldaselt ning et te oleksite rikkad iga teo tarvis."

Mustamäe kogudus on olnud õnnistatud paljude asjade poolest. Koguduse esimene initsiatiivgrupp kogunes 2008. aastal kodudes, Tallinna Jaani ja Nõmme koguduse ruumides, Usuteaduse instituudi ja Tallinna Tehnikaülikooli õppehoonetes. Koguneti, loeti pühakirja, söödi ja palvetati. Unistati oma kirikust. Viimaks pakuti ruume Mustamäe

linnaosavalitsuse keldrisaalis, et kogudus oleks nende inimeste keskel, kuhu ta on kutsutud. Kui inimene on ustav palves ja teenimises, siis annab ka Jumal oma armu. Palve vastusena sai kogudus Kiili tänavale maatüki kiriku ehitamiseks ning vähemalt väline osa ja tööks vajalik ruum on praeguseks olemas.

Kogudusel on tänaseks päevaks olemas palju, mida iga kirikus käija ja koguduse liige võib kõrgelt hinnata. Juba kaugele tänavale võib näha kaunist kirikuhoonet suure õuealaga, kus saab korraldada lasteüritusi või mida saab tutvustada väliskülalistele. Kirik on arhitektuuriliselt kaasaegne ja sobib väga hästi linnaruumi. Kiriku uksest sisse astudes tervitab valgusküllane ja soe ruum, mis on sisustatud praktiliselt, kuid maitsekalt. Palju sisustust, mis keldrisaalist uude kirikusse kaasa tuli, on saadud annetusega. Näiteks kaunis rõngasristiga altar on Raplamaa puidumeistrite valmistatud annetusega just Mustamäe kogudusele. Kogudusel on mitu vaimulikku, kes on valmis kuulama, rääkima ja olema toeks igale koguduseliikmele. Mõni töötaja on palgaline, mõni saab seda tööd teha vabatahtlikuna. Koguduse juures on lastetöö juht, muusik koos suurepärase kooriga ning mitmed teised töötajad, kes annavad oma panuse, et Jumala koda oleks meeldiv ja avatud, et kirikus oleks hea olla ja inimene saaks oma mure- või rõõmukoorma tuua Jumala või koguduse ette. Koguduse töötajad muretsevad sageli ka selle eest, et

keegi ei jääks nälga või paljaks ei ilmalikus ega vaimses mõttes.

Et kõik eelnev saaks toimida, kulub iseenesest mõistetavalt raha. Ükski palgaline töötaja ei ela ainult armust, vaid lisaks vabatahtlikule panusele on see paljude jaoks ka igapäevane töö, mis katuse pea kohale ja leiva lauale toob. Valgustatud ja soe kirik vajab elektrit, altar küünlaid ja koristaja harja. Mustamäe kogudus on saanud palju toetust Norra Misjoniseltsilt ja välisannetatelt, tänu kellele on suudetud ehitada ja korraldada nii palju. Nüüd on kogudus aga silmitsi olukorraga, kus varutud raha hakkab otsa saama ning koroonaperioodide ja käesoleva Ukraina sõja tõttu on ka annetajaid vähemaks jäänud.

Kuidas edasi? Kas tahame, et Mustamäe kirik paneks oma ukseid kinni? Või peaks proovima ainult vabatahtlike abiga edasi minna, loobudes palgalistest töötajatest? Enda seisukohast võin öelda, et koguduse ajaleht jääks küll edasi ilmuma, kuid kas viimase lehekülje kirikuteadetes oleks üldse midagi kirjas? Kas koguduses toimuks nii palju üritusi, kui asju korraldataks vabatahtlikkuse alusel? Kas sa ise saaksid panustada oma pere ja töö kõrvalt koguduse tööle sellega, et vastutada mingi tööloigu eest aastaid? Või kas sina saaksid ise aastaid tööd teha ilma palgata? Isegi Jeesus on öelnud, et iga tööline on oma palka väärt. Kui kõik oleksid kirikus olnud vabatahtlikud, siis poleks meil praegu kirikuhoonet ja ilmselt poleks ka kogudust. Need, kes aga kirikust mingit palka saavad, annavad lisaks niikuinii vabatahtliku panuse. Et kogudus toimiks, tehakse iga päev tohutult palju tööd. Koguduses aga vajab iga nädal keegi hingeabi ja eestpalvet. Iga nädal peetakse jumalateenistusi, piibli- ja palvetunde, kuid see kõik nõuab ettevalmistamist. Lisaks laste- ja noortetöö, leeritunnid, koor jpm. Kui sügavuti mõelda, siis on nii palju sellist, ilma milleta me kiriku toimimist ette ei kujuta. Ja on ka palju sellist, ilma milleta me kirikuga seoses oma elu ette ei kujuta. Kirik on nagu kindel sadam, kuhu võibolla jõuame harva, aga mis on alati olemas, lähedal ja vajalik.

Oleme jõudnud hetke, kus iga koguduseliige saab oma südames mõelda, mida ta soovib, ja saab anda kirikule ja kogudusele, et sellest keerulisest ajast üle saada. Kas panustada rohkem vabatahtlikuna, proovida leida võimalusi lisaressursside saamiseks või vaadata üle kasvõi oma annetussumma, et see oleks ka piisav ja regulaarne. Rasketest aegadest hoolimata saab sedagi teha rõõmsalt, üheskoos ja ühte hoides. Ja võib kindel olla, et Jumal märkab andmisrõõmu ja toetust ning õnnistab, "et te oleksite rikkad iga teo tarvis".

MUSTAMÄE KIRIKUPÄEVAD 12.-19. JUUNINI 2022

Jaana Maria Unga

Mustamäe Kirikupäevade kava koosneb tegevustest, mis iseloomustavad kaasatud koguduste igapäevaseid tegevusi. Iga koguduse eesmärk sel nädalal on teha end nähtavaks just sellisena, nagu ta on. Toimub üritusi mudilastele, nooremale ja vanemale koolieale, täiskasvanutele - sealhulgas eakatele. Ürituste valik on lai, alustades jumalateenistustest ja palvustest ning lõpetades näiteks pilliõppe ja loominguõhtuga.

Kirikupäevade programmi koostades lähtusime koguduse nädalaringist, mis algab pühapäevaga ning nagu ikka, kokku tulemisega pühakotta. Mustamäe Maarja Magdaleena koguduses algab jumalateenistus **pühapäeviti kell 15**. Kirikupäevade avajumalateenistusele (12. juunil) tuleb jutlustama Tartu Pauluse koguduse vaimulik Kristjan Luhamets koos muusikakollektiiviga. Tartu Pauluse kogudus on Misjonikeskuse iga-aastase eestpalvekoguduste programmi kaudu käesoleval aastal ka Mustamäe Maarja Magdaleena koguduse palvepartner.

Kõik nädala jooksul toimuvad üritused seostame teemaga "Usk, lootus, armastus". Mõnikord mõtestatakse teemat lahti kolme sõnana, mõnikord sõnahaaval. Tervikliku ülevaate saamiseks soovime osaleda võimalikult paljudel üritustel.

Kirikupäevad vältavad **pühapäevast pühapäevani, 12.-19. juunini**. Täpne ajakava on koostamisel, kuid järgnevalt saab lühidalt tutvuda huvitavate tegevustega, mis nädala raames ette võetakse.

MUDILASED

Mustamäe Maarja Magdaleena koguduse töö väikelastega ja nende vanematega ulatub koguduse algusaastatesse. Alustati Norras populaarsust kogunud beebilaulu formaadiga, mis hiljem kasvas üle mudilaste muusikaringiks, vastates koguduse enda väikelaste vajadustele.

Kirikupäevadel kogunevad mudilasringid **esmaspäeval ja teisipäeval kell 10.30-12** Ave Mõlsteri juhendamisel ning **neljapäeval ja reedel samal ajal** Eva Uri juhendamisel. Mudilasringi on oodatud isekõndivad väikelapsed koos vanemaga. Toimub muusikaline tegevus ning pärast seda saab vestelda teiste osalejate ja juhendajaga.

NOOREM KOOLIASTE

Mustamäe Maarja Magdaleena kirikus korraldatakse kaks korda kuus lastekirikuid, mis sarnanevad paljuski tuttavale pühapäevakooli tunnile. Lastekirikute sihtgrupp on peamiselt noorem ja keskmine kooliiga, kuid huvi pakub see kindlasti ka vanemale koolieale.

Kirikupäevade raames võetakse **igal tööpäeval kell 15** midagi huvitavat ette noorema kooliastme õpilastega. Eesmärk on tutvustada kristlikku maailma mitmete huvitegevuste kaudu, kaasates erinevaid maailma tunnetamise meeli. Esmaspäev algab toiduringiga, kus valmistatud maiuseid saab müüa hiljem noortekohvikus (või lihtsalt töö käigus suhu pista). Teisipäevast reedeni plaanime tantsida (Kristina-Maria Heinsalu juhendamisel), teha nukuteatrit (Liivia Kausteli juhendamisel), kunstitegevust (Tiina Klementi juhendamisel) ja õppida pilli (Eva Uri juhendamisel).

NOORED (VANEM KOOLIASTE)

Noorte lemmikaeg kohtumisteks on olnud alati õhtupoolik, nii on ka Mustamäe koguduses noortele toimuvad üritused jäänud laupäevaõhtusesse aega. Noorteõhtud ja suvised noortelaagrid pakuvad huvitavat tegevust nii poistele kui ka tüdrukutele.

Kirikupäevade noortetiimi eesotsas on energiline ja ideedest pakatav PlussMeedia noortejuht Katarina Kaleinikas. Noortele suunatud tegevused algavad **esmaspäeval** noortekohvikuga, kus valmistatakse pannkooke, müüakse neid kohvikulistele ning suheldakse teiste noortega. **Kolmapäeval kell 17** toimub Mustamäe Noortekeskuses filmiõhtu, millele järgneb vestlusring. **Neljapäeval kell 19** on oikumeeniline muusikaline üritus Tallinna Vineyard koguduses. Noored on väga oodatud ka kõigile teistele nädala jooksul toimuvatele üritustele, mille sihtgrupp ei ole piiritletud.

PERED

Peredele on mõeldud kirikupäevadel kaks üritust. **Teisipäeval kell 16** toimub kultuurikeskus Kaja ruumides pereteenistus, kus saab vaadata nukuteater Talleke etendust Noa laevast. Lapsi ootavad mitmed tegevused ning üllatused. Kogu programm on mõeldud lastele koos vanematega.

Kolmapäeval kell 18 korraldame Maarja Magdaleena kirikus perekohviku lapsevanematele, kuhu on külalisena diakooniatööd tutvustama kutsutud karismaatiline Avo Üprus Harkujärve kogudusest.

KOHVIKUTEPÄEV

Koguduste elu juurde kuulub sageli ka ühine söömine. Nii on Mustamäe Maarja Magdaleena koguduseski kuulunud vaimutoidu juurde ihutoit. Kohvikutepäev on **esmaspäeval kell 12-19** toimuv suur ühisüritus, kus lisaks maitssvale toidule kuulame muusikat (esineb Kristel Mägedi-Vaik) ja vaatame etteasteid huvikoolilt. Lisaks koguduse enda liikmete valmistatud toidule saab kohapeal osta süüa Foodtrucki valikust, maiustada suhkruvati ja muu hea-paremaga. Lapsi löbustab batuut ning kindlasti jagatakse infot koguduste ja Kirikupäevadel toimuva kohta. Kohvikutepäeva esimene osa kuulub ühistegevusele ning õhtupoolik noortekohvikule.

KONTSERDID JA MUUSIKA

Hea akustikaga kirikusaal annab kontserdile palju juurde. Kirikupäevadele on kutsutud mitmeid esinejaid ja kollektiive, kes oma loominguga rikastavad teemanädalat. **Pühapäeval, 12. juuni õhtul kell 18** esinevad Teet Kaur ja Aare Külama Mustamäe Maarja Magdaleena kirikus. **Esmaspäeval kell 19** kohvikutepäeva lõpetuseks saab kuulda sealsamas Kose Kiriku Pasunakoori muusikat ning **teisipäeval kell 19** esineb kontsertpalvuse ajal keelpillikvartett M4GNET.

Kellele meeldib kuulamise asemel ise laulda, saab seda teha ühislaulmise ajal jumalateenistuste ja palvuste raames või **neljapäeval kell 18.30** Mustamäe Vabakoguduses ühisüritusel "Laulge kaasa".

PALVUSED JA JUMALATEENISTUSED

Kõige olulisem osa koguduse tegevusest on jumalateenistuste ja palvuste pidamine. Avajumalateenistuse ja viimasel pühapäeval kell 15 toimuva kontsertjumalateenistuse vahele mahuvad hommikupalvused tööpäeviti kell 9.30, Taizé palvus reedel kell 19 ning päikeseloojangujumalateenistus regilauludega laupäeval kell 22. Pühapäevase kontsertjumalateenistuse ajal esineb Misjonikoor Maarja Vardja juhendamisel ning laulab ühendkoor. Kaasa teenib praost Joel Luhamets.

KONVERENTS

Mustamäe koguduse abiõpetaja, teoloogiadoktor Jaan Lahe on Mustamäe Maarja Magdaleena kogudust juba aastaid rikastanud piiblitundidega ja religiooniteemaliste seminaridega. Tallinna tehnikakoolis korraldataval konverentsil "Usk ja teadus" saab eelregistreerimisega osaleda harivatel loengutel ja kuulata tipptegijate ettekandeid. Lisaks Jaan Lahele kuuleme ettekandeid Hugo Treffneri Gümnaasiumi õpetajalt Toomas Jürgesteinilt, Tartu Ülikooli Füüsika Instituudi füüsikahariduse osakonna juhatajalt Kalev Tarkpealt ja teistelt.

Konverents algab neljapäeval kell 14.

HUVITEGEVUS JA ÜRITUSED TÄISKASVANUTELE

Lisaks eelnevale on mõned huvitegevused ja üritused planeeritud spetsiaalselt täiskasvanutele, kus kogeda-proovida saab nii mõndagi.

Esmaspäeval ja teisipäeval kell 18.30 toimuvad filmiõhtud Mustamäe Vabakoguduses.

Kolmapäeval kell 13 tuleb Mustamäe Maarja Magdaleena kogudusse külla Vigala koguduse vaimulik Kristiina Jõgi, kes on paljudele tuttav ka oma imekena ja inspireeriva käsitööoskuse poolest. Kristiina räägib kogudusele oma töödest lähemalt ning loodetavasti saame inspiratsiooni, et oma kodusid kristliku sümbolikaaga käsitööga kaunistada. Mustamäe Maarja Magdaleena koguduse jaoks on teema olulise tähtsusega, sest mitmed esimese initsiatiivgrupi kohtumised sisustati just käsitöötegemisega.

Neljapäeval ja reedel kell 16.30 on koguduse ruumid muusika päralt ning saab õppida nii kehapille kui ka erinevaid väikekeelpille Eva Uri juhendamisel.

Laupäeval kell 18.30 leiab aset järgmine põnev üritus pealkirjaga "Loominguõhtu". Eva Uri rahvamuusikapalade vahel tulevad esitamisele kirjandus- ja muusikaamatööride originaalteosed eri žanritest. Loominguõhtu on eelregistreerimisega ning sinna ootame kõiki soovijaid, kes seni pole julgenud või leidnud võimalust oma loomingut ette kanda!

EAKATE KOHTUMINE

Mustamäe Maarja Magdaleena koguduses on eriline koht eakate ehk elurõõmsate regulaarsetel kohtumistel. Kirikupäevade raames neljapäeval kell 12 toimuv kokkutulemisel tutvustab tegusate eakate tööd emeritdiakon Imbi Arro. Ühiselt saab vestelda, süüa ning ka vaimutoit ei jää kindlasti kõrvale.

NÄITUSED

Kirikupäevade raames toimub kaks näitust. Mõlemad jäävad üles terve nädala vältel. Mustamäe Vabakoguduses saab vaadata kohaliku hobikunstniku kauneid töid. Oma näitusega Piibli ajaloost astub üles Tallinna Tehnikakooli raamatukogus Eesti Piibliselts. Näituse raames saab osaleda ka kuraatoritunnil, mille toimumisaeg on veel täpsustamisel.

PALVERÄNNAK

Kirikupäevad toimuvad koostöös Mustamäe 60. aastapäeva üritustega. Samal ajal, kui Männi pargis peetakse grillipidu, asuvad kirikupäevalised teele palverännakule, mis viib algusega Mustamäe Maarja Magdaleena kirikust looduskauneid parke mööda Lepasalu allikatele, männimetsa kaudu tagasi linnakeskkonda, Männi parki ja Mustamäe kivikülvi juurde. Kolmetunnise jalutuskäigu jooksul võib kuulda lugusid, olla palves ning õnnistada olulisi kohti ja inimesi raja ääres. Vahepeal saab teha söögi-joogipausi ning retke lõpetame taas Mustamäe kiriku juures. Lastele ja noortele korraldatakse samal ajal ja osaliselt samal marsruudil põnev fotomatk, mille parimad tööd saavad hiljem ka näitusele. Vajalik on fotoaparaadi või telefonikaamera olemasolu. Palverännak ja fotomatk algavad laupäeval kell 11.

Nagu eelnevast võib lugeda, tuleb meeleolukas ja sisutihed nädal. Kirikupäevade õnnestumiseks on kindlasti oluline IGA KOGUDUSELIKME IGAKÜLGNE ABI.

Koguduse Facebooki lehel on loodud üritus nimega "Mustamäe Kirikupäevad 2022 / usk, lootus, armastus". Oleme tänulikud iga like-vajutuse ja jagamise eest, et info jõuaks võimalikult paljudeni.

Samuti palume, et iga koguduseliige annaks oma panuse kohvikupäevade õnnestumiseks, küpsetades või valmistades letile toitu. Kui kokandus ei tule hästi välja, siis soovime edastada info võimalikult paljudele tuttavatele, et ka sööjaid oleks rohkelt. Samuti ootame kõiki kohvikupäevadele head-paremat ostma!

Mitmed üritused Kirikupäevade raames saavad võimalikuks vaid rahalisel toel. Oma annetuse võib panna Kirikupäevadel iga ürituse ajal valmis olevasse korjanduskarpi või kanda juba eelnevalt kontole:

EELK Mustamäe Maarja Magdaleena kogudus
Luminor pank, konto: EE311700017002962090 või
LHV pank, konto: EE757700771000677814
Selgitus: Kirikupäevad 2022

AITÄH TOETUSE EEST!

Apostel Paulus kirjutab: "Ta on tulnud ja kuulutanud rõõmsõnumit rahust teile, kaugelolijatele, ja rahu lähedalolijatele, sest tema läbi on meil mõlemal ühesainsas Vaimus ligipääs Isa juurde. Järelikult ei ole te nüüd enam võõrad ja majalised, vaid pühade kaaskodanikud ja Jumala kodakondsed, ehitatud hooneks apostlite ja prohvetite alusele, mille nurgakiviks on Kristus Jeesus ise. Tema, kelles kogu hoone kokkuliidetuna kasvab pühaks templiks Issandas ja kelles teidki üheskoos ehitatakse Jumala eluasemeks Vaimus." Ef 2:17-22

KIRIKUPÄEVADE MOTO - USK, LOOTUS, ARMASTUS

Jaana Maria Unga

Armastus on pika meelega, armastus hellitab, ta ei ole kade, armastus ei kelgi ega hoopile, ta ei käitu näotult, ta ei otsi omakasu, ta ei ärritu. Ta ei jäta meelde paha, tal ei ole rõõmu ülekohtust, aga ta rõõmustab tõe üle. Ta lepib kõigega, ta usub kõike, ta loodab kõike, ta talub kõike. Ent nüüd jääb usk, lootus, armastus, need kolm, aga suurim neist on armastus. 1Kr 13:4-7,13

2021. aasta teises pooles tuli EELK Misjonikeskuse juht Leevi Reinaru Mustamäe koguduse ette mõttega korraldada järgmine Missio just Mustamäel. Mustamäe koguduse vaimulik Tiina Klement ja koguduse juhatus on alati olnud avatud uutele ideedele ning seegi kord haarasime kinni võimalusest tutvustada kristlikku usku jamõttemaailma Mustamäe kogukonnas. Teemapäevade nimetus on olnud nii Misso, Misjonipäevad, Kirikupäevad kui ka nende kahe kombinatsioon, olles kasvanud juba pika traditsiooniga sündmuseks Eestis. Mustamäel valisime kõige eestikeelsema sõna "kirikupäevad" selle ettevõtmise tähistamiseks. Esialgselt mõttest katta üks nädalavahetus üritustega kasvas välja pühapäevast pühapäevani vältav teemanädal, mis sisaldab nii jumalateenistusi, palvusi, kontserte, tegevusi erinevatele vanusegruppidele kui ka kohvikutepäeva, konverentsi "Usk ja teadus" ning palverännakut Mustamäel.

Kui kuupäevad ja üldine nimetus said paika, tuli valida moto või loosung, mis iseloomustaks just neid Kirikupäevi. Küsisin koguduse vaimuliku Tiina käest, mis sõna või fraas tema jaoks kogudust ja kirikut kõige paremini iseloomustab. Tiina vastas pikemalt mõtlemata: "Lootus".

Sirvisin seepeale Piiblit, mõtisklesin, palvetasin ning keerutasin seda sõna suus ja paberilehel nii- ja naapidi. Ühel hetkel puudutas mind Püha Vaim ja andis nii üldtuntud sõnakolmiku: usk, lootus, armastus. See tundus kohe õige ning sai heakskiidu nii visuaali kui ka sisu poolest.

Huvitav on see, et hetkest, kui sõnakolmik sai kinnitatud, hakkasin märkama igal pool igapäevaelus neid sõnu. Ja mitte ainult mina ei märganud nende sõnade igapäevast kasutust näiteks kujunduselementidena, vaid seda hakkasid nägema ka teised Kirikupäevade toimkonna liikmed - oma kodus, poelettidel, ajakirjades ja ehtekunstis.

Usk, lootus ja armastus on küllaltki universaalsed sõnad, mis kõnetavad ka mittekristliku kultuuriga tuttavaid inimesi. Uskuda saab sõbra sõna, iseennast, kodumaa aateid. Uskuda saab, et tulevik tuleb helge ja me võidame niikuinii. Lootus on samuti suunaga tulevikku - idee, et kõik läheb paremaks ja helgemaks, et praegused raskused on ainult ajutised ning võimalik, et elu ongi hetkel sinusoidne või vaikselt ülespoole pürgiv. Armastus on ehk kõige tuntum sõna, mille tõlgenduse amplituud on ka avaraim. Samas rõhutab Paulus, et see on kõige olulisem, sest ilma armastuseta ei saa mõista ei usku ega lootust.

Kristlike väärtustena on ligimesearmastus ja armastus Jumala vastu suurimad jõud usu mõistmisel. Tõeline usk toimub läbi armastuse, mitte hirmu või alanduse kaudu. Armastades ja uskudes on aga ka lootust. Lootust paremale tulevikule, rahule ja harmooniale.

12.-19. JUUNI

MUSTAMÄE
KIRIKUPÄEVAD 2022

usk
lootus
armastus

EELK MAARJA MAGDALEENA KOGUDUS
(KIILI 9)

MUSTAMÄE KRISTLIK VABAKOGUDUS
(MUSTAMÄE TEE 8)

EMK TALLINNA LOOTUSE KOGUDUS
(KULTUURIKESKUS KAJA, E. VILDE TEE 118)

EKNK VINEYARD TALLINNA KOGUDUS
(E. VILDE TEE 131)

FB ÜRITUS:
MUSTAMÄE KIRIKUPÄEVAD 2022 /
USK, LOOTUS, ARMASTUS

12. juuni Avajumalateenistused

13. juuni Kohvikutepäev

16. juuni kell 14
Konverents TalTech'is "Usk ja teadus"

19. juuni kell 15
KONTSERT-JUMALATEENISTUS
(Misjonikoor ja ühendkoor)

LISAKS:
palvused, kontserdid, näitused ja üritused
lastele, noortele, peredele ja täiskasvanutele

Jeesus ütles: "Nüüd on teilgi muretsemist, aga kui ma näen teid jälle, on teie süda rõõmus ja keegi ei võta teie rõõmu teilt ära." Jh 16:22

LEERITUND 4: PATT JA LUNASTUS (10. OSA)

Jaan Lahe

Eksistentsiaalset arusaama patust esindab ka **Paul Tillich**. Ta üritab selgitada patu tähendust, kasutades mõistet „võõrandumine“ (sks *Entfremdung*). Ta ütleb, et eksistentsi seisund on võõrandumise seisund – inimene on võõrandunud olemise alusest, teistest olenditest ja iseendast. Viimast võiks määratleda eemaldumise või ärapöördumisena oma algsest olemisviisist, mille tulemuseks on disharmonia olemise aluse ehk Jumala, kaasinimeste, looduse ja iseendaga. Tillich ei loobu küll „patu“ mõistest ega asenda seda mõistega „võõrandumine“, nagu vahel teatmeteostes ekslikult väidetakse, aga ta arvab, et patu mõistet saab hästi viimase abil selgitada. Tillich ei loobu ka pärispatu mõistest, kuid ta leiab, et seegi vajab uuesti tõlgendamist. Ta näeb pärispatu mõistes võõrandumise universaalse, saatusliku iseloomu väljendust, heites aga samas kõrvale vana kujutluse selle päritavusest ja pärandatavusest sigitamise kaudu. Tillich ei sea kahtluse alla ka kõnelemist pattudest (mitmuse vormis), kuid ta rõhutab, et tuleb olla teadlik sellest, et patud on patu manifestatsioonid.

Sarnaselt Barthi käsitlusega on ka Tillichi järgi patul kolm avaldumisvormi – uskmatuse (Barth samastas selle kõrkusega), himustamine (Tillich kasutab selle kohta ladina keelest tuletatud mõistet „konkupistsents“) ja *hybris* („ülbus“, „kõrkus“; viimast käsitles patu avaldumisvormina eraldi ka Barth). Uskmatuse ei seisne Tillichi arvates mingite tõekspidamiste kui usutõdede mittetunnistamises või salgamises, vaid selles, et inimene pöördub terviklikult (st nii oma mõistuse, tahte kui tunde) Jumalast ära ning pöördub Jumala asemel iseenda poole. See ärapöördumine purustab inimese ühtsuse Jumalaga. Uskmatuse on seega inimese võõrandumine Jumalast ja Tema armastusest ning viimase asendamine enesearmastusega. *Hybris* seisneb Tillichi meelest selles, et inimene seab end Jumala kohale. Inimene on Tillichi meelest olend, kes vajab tsentrumit, keset. Olles ühtsuses Jumala kui olemise alusega, on Jumal inimese jaoks ka olemise kese. Patt tähendab, et Jumalast võõrandunud inimene muutub ise enda jaoks maailma ja olemise keskmeks, millega kaasneb ka oma lõplikkuse mittetunnistamine. Lõplikkus hõlmab Tillichi arvates ka inimese eksimusi, teadmatust, ebakindlust ja hirmu. „Konkupistsentsi“ mõistab Tillich aga erinevalt varasemast teoloogiast mitte ainult (ega isegi eeskätt) seksuaalse ihana, vaid piiramatu ihana võimu, omamise, teadmiste ja naudingute järele, ihana „imeda endasse“ kogu maailm. Sellegi tulemuseks on eemaldumine olemise alusest ning klammerdumine Looja asemel loodu külge.

Põhjaliku ja süstemaatilise käsitluse patust on esitanud ka **Wilfried Härle**. Analüüsides erinevaid Piiblis leiduvaid mõisteid patu kohta, jõuab Härle järeldusele, et pattu ei pea nägema eeskätt tahtliku, ülbe vastuhakkamisena Jumalale ja Tema tahtele, vaid Jumala poolt inimesele seotud eesmärgi mittesaavutamisenä. Patt on seega järelikult eeskätt kaotsimine, ebaõnnestumine ja mitte

mäss, sõnakuulmatus ega lahtiütlemine Jumalast. Patt on Härle sõnul eeskätt eksimus määratluse vastu, mille on inimesele andnud Jumal, ja selleks määratluseks on armastus. Seega on patt oma olemuselt eksimuse armastuse vastu.

Sarnaselt paljude teiste teoloogidega kritiseerib Härle varasemaid arusaamu pärispatust kui päritud ja pärandatud patust. Ta mõistab pärispattu kui „inimkonna pattu“ (sks *Menscheitssünde*), mis on inimkonda saatnud läbi kogu tema ajaloo ja mis on alati olemas juba enne inimeste konkreetseid tegusid. Kuuludes inimkonda, olles üks selle liige, on inimene seotud teiste inimestega ja seetõttu mõjutab teda ka inimkonna patt. Seeläbi saab üldisest patust isiklik patt (ld *peccatum personale*). Härle näeb patust küll inimeste valitsevat väge ja tema viletsuse (sks *Elend*) avaldumisvormi, ei pea ta siiski õigeks jätta tähelepanuta teopatte – viimased on patu konkreetset avaldumisvormid. Ent ta ei pea teiselt poolt õigeks ka patu taandamist vaid teopattudele, mille tulemus oleks pattu mitteasjakohaselt mõistev moralism.

Uemas teoloogias on käsitletud ka nn „pattulangemislugu“ ja püütud seda tänapäeva inimesele mõistetavalt tõlgendada. Tänapäeva teoloogias vaadeldakse „pattulangemislugu“ müütilise loona, millel on kõik aitioloogilise pärimuse tunnused (aitioloogia on lugu või jutustus, mis seletab mõne asja põhjuseid). „Müütiline“ ei tähenda siin aga „väljamõeldut“ ega tähenda, nagu puuduks sellel lool tõeväärtus. Vastupidi – müütilises keeles, mõjuvate piltide ja sümbolite abil, millest osa (mees ja naine; söömine; enese peitmine) on üldnimelikud, osa (aed; elupuu; madu) aga spetsiifiliselt iseloomulikud Vanale Lähis-Idale, jutustatakse siin ruumiliselt raskesti lokaliseeritavas paigas (müütilisel maal nimega Eeden) ja ajalisel määratlematuna protsessidest, mis toimivad ka nüüd ja praegu ning mõjutavad otseselt inimeksistentsi. Loo sellise mõistmise teine külg on aga, et Aadamat ja Eevat ei käsitleta tänapäeval enam ajalooliste isikutena ja ka pattulangemist ei mõisteta enam kord ajas ja ruumis aset leidnud dateeritava ja lokaliseeritava sündmusena, mis avaldab mõju veel tänagi – pigem nähakse seda lugu kirjeldusena protsessidest, mis toimuvad inimkonnaga (ja iga üksikinimesega) ikka ja alati. Nii kirjutab Paul Tillich oma „Süstemaatilises teoloogias“:

„Languse sümbol on üks kristliku traditsiooni määravamaid koostisosi. Kuigi see on tavaliselt seotud Piibli looga Aadama langusest, on sellel palju laiem antropoloogiline tähendus. Sõnasõnaline piiblitõlgendus osutas seeläbi, et see samastas „languse“ sümboli sõnasõnaliselt mõistetud Genesis-looga, kristlusele karuteene. Kui sõnasõnaline piiblitõlgendus ei seisaks kiriku apologetilisele tööle pidevalt pärssivalt vastu, ei oleks tänapäeva teoloogial oluline seda tõsiselt võtta. Teoloogia peab käsitlema „langust“ selgelt ja üheselt universaalse inimliku situatsiooni sümbolina, mitte aga ühe kord aset leidnud loo pealkirjana.“

MÕTLEVAD PILDID TÜHJADEL SEINTEL

kultuurielamusi vahendab Imbi Arro

Kuidas kujutada ette kunstinäitust ilma kunstiteosteta? Sellist, kus näituseruumis jalutades saad seinal olevat etiketti lugedes teada kunstniku ja taiese nime ning valmimise aasta. Mida aga teada ei saa, on see, kuidas pilt välja näeb, sest seda seal ei ole. Seinal on vaid pilti markeeriv vari. Just selline näitus avati märtsikuus KUMUs.

See ei pidanud nii olema. Näitus pidi esitlema 1970.–1980. aastatel Baltimaades ja Moskvas loodud kontseptuaalset kunsti ning mõjuma dialoogina nende vahel. Näitust valmistati ette mitmeid aastaid koos Zimmerli kunstimuuseumiga. Mõni nädal enne selle avamist aga muutus ootamatult olukord maailmas – algas Venemaa jõhker sõjaline agressioon Ukrainasse, mis pani ka näituse uude konteksti. Reaalses elus ei eksisteeri kultuur elevandiluu tornis, vaid on poliitikaga tugevasti seotud. Lisaks majanduslikele sanktsioonidele boikoteeritakse üle maailma ka vene sportlasi ja kultuuriinimesi. KUMUs otsustati, et vene kunstnike tööde väljajätmise asemel on mõjusam muuta näitus ise kontseptuaalseks aktiks. Avada näitus tühjade seintega, ajapikku vähehaaval aga täita varjud seintel reaalse piltidega. Alates ühest teosest igas ruumis, seejärel lisada järgmine jne. Selleks ajaks, kui see artikkel ilmub, ei ole seinad enam täiesti

tühjad.

Mina käisin näitusel varsti pärast selle avamist. Vähesel valgusega tühjad ruumid mõjusid dramaatiliselt. Loed etiketilt, mis siin peaks olema, mida aga reaalselt ei ole. On vaid kujutus või mälestus.

Nii on näituse nimi “Mõtlevad pildid” praeguses kontekstis saanud lisadimensioone. Vaatajal jätkub mõtlemisainet nii tühjade, pooltühjade kui ka juba täidetud seinte ajal. Mõtelda saab nii kontseptualistlikust kunstist nõukogude võimu oludes, keskuse ja perifeeria suhetest, kui ka kultuuri ja poliitika seostest laiemalt. Mõtelda saab sõjast, rahust ja Ukrainast. Olemasoleva haprusest ja kaduvusest. Mõtiskleda saab ka usust ja lootusest, ja sellest, kuidas õuduste keskel mitte kaotada armastust.

TÄNU- JA EESTPALVED

Kristus ütleb: “Ja kui mind maa pealt ülendatakse, siis ma tõmban kõik enese juurde”. Jh 12:32

PALVE

Püha Jumal! Sinu Poeg, meie Päästja, on Sinuga igaveses kirkuses. Kingi meile usku, et Ta on siiski meie keskel ja jääb meie juurde maailma ajastu otsani.

TÄNUPALVED

Kallis Jumal! Tänu Sulle elu eest, mida Sa oled meile andnud! Tänu Sulle usu eest, mis on Sinu kaunimaid kinke inimestele! Tänu Sulle lootuse eest uuele elule koos Sinuga! Tänu sulle armastuse eest, mida sa meiega oled jaganud!

Aliide Tamme tänupalve: armas Taevane Isa, tänan Sind, et Sa oled minu palveid kuulda võtnud ja vastanud koguduse eestpalvetele ja välja toonud minu raskest haigusest. Tänu Sulle, et ma saan taas osaleda kirikus Einel Piibli ja palvega.

PS! Kui koged Jumala vastust oma palvetele, siis palun jaga oma TÄNUPALVEID siin ajalehes, et julgustada teisi. Samuti võid julgelt saata oma EESTPALVESOOVE, et ka teised koguduse liikmed saaksid sinu eest palvetada.

EESTPALVED

Kõigeväeline Jumal! Palume, et Mustamäe Kirikupäevad juunis saaksid õnnistuseks kõigile mustamäelastele. Palume Sinu juhatust ja tarkust ürituste ettevalmistamise ja läbiviimise juures. Palume Sind, et sa saadaksid kogudusse veel vabatahtlikke, kes toimivate ürituste juures abiks oleksid!

Armas Issand ja meie Jumal! Sina võitsid surma oma ülestõusmise läbi. Aita meil püsivalt Sinu ette tuua kõik inimesed, kes kannatavad ülekohtu, vägivalda, sõdade, meeleheite, haiguste tõttu. Anna Sina ise neile rahu ja lootust uuele elule siin maailmas ning viimaks igavesti Sinu kirkuses.

Aliide Tamme eestpalve: armas Jumal, kingi suurt usaldust ka oma igapäevaste muredga Sinu poole pöörduda ning kannatlikkust Sinu vastuse viibides. Kuule meid, kui me oma südames palume nende eest, kes meile on lähedased, kelle pärast oleme rõõmsad nende paranemisel. Palume rahu tervele maailmale. Palume, et see kohutav sõda Ukrainaks leiaks ometi lõpu. Kuule mind, kui ma palvetan Sinu poole! Palvetan laste eest, kes ootavad pikisilmi kohtumist vanematega, lahutatud perede eest ja nende eest, kes ei saa koos palvetada. Ole nendega!

Filippus - üks ilus nimi, kuid erinevad on seda kandvad mehed, keda kohtab Uue Testamendi raamatutes. Kõige tuntum on muidugi Jeesuse jünger Filippus, kes pärineb Betsaida külast Galilea piirkonnas. Sealtsamast külast olid ka jüngeritest vennad Peetrus ja Andreas. Huvitaval kombel on Filippus iga kord, kui jüngreid nimepidi loetletakse, alati viiendana mainitud.

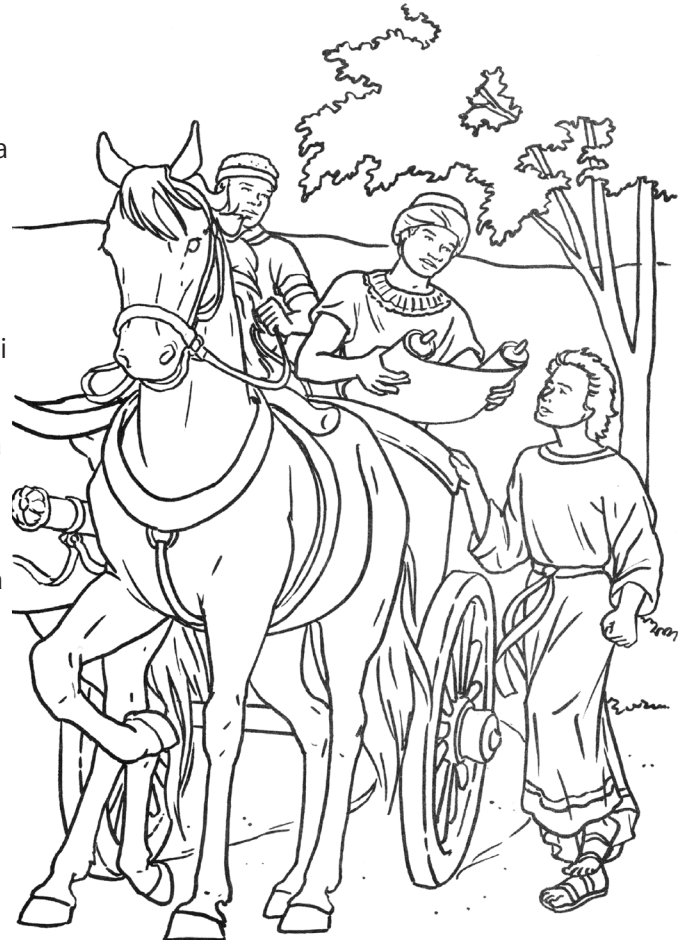
Kuna Filippus oli Jeesuse jünger, käis ka tema läbi sama teekonna, mis Jeesuski. Filippust kohtame erinevates tuntud piiblitugudes. Näiteks mainitakse Filippust loos, kus Jeesus toitis 5000 ja rohkemgi inimest 5 leiva ja 2 kalaga. Johannese evangeeliumis kohtub Filippus kreeklastega, kes soovivad Jeesust näha, seega võib järeldada, et ehk rääkis ta kreeka keelt. Veel on Filippusel Jeesusega dialoog Pühal Öhtusöömaajal.

Pärast Jeesuse ülestõusmist ja taevaminemist kuulutas Filippus 20 aastat Jeesuse armastusest ja tegi imetegusid, mis panid palju inimesi Jumalasse uskuma. Oma usu pärast pidi ta siiski kannatama ja ka ristil surma saama.

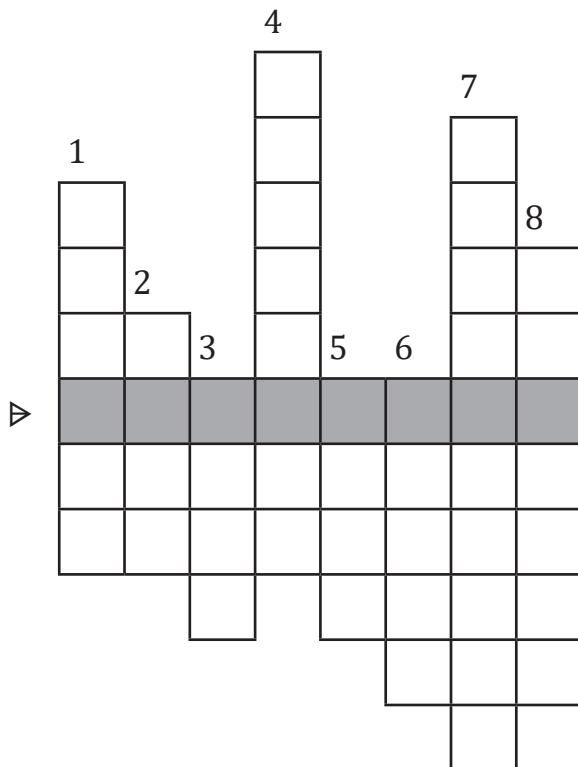
Apostlite tegude raamatus on samuti Filippus, kes räägib inimestele Jumalast ja Jeesusest, kuid see on lihtsalt nimekaim, mitte üks 12 jüngerist. Sellest Filippusest sai üks seitsmest esimesest diakonist.

Evangeeliumites mainitakse ka vürst Heroodese venda, kelle nimi oli Filippus ja kes oli samuti teatud piirkondade nelivürst.

Viilipäev on kirikukalendris maikuu esimesel päeval ja kuna tegemist on märtriga (inimene, kes sai surma oma usu tõttu), on kasutusel punane värv.

Värvipilt: <https://www.citylife.church/online/kids/2020-11-21-preschool-craft.pdf>

1. Peetruse nime tähendus või teine versioon.
  2. Filippuse märtrisurma koht.
  3. 5000 mehe toit, kalakõrvane.
  4. Filippuse kodulinn.
  5. Kaanas toimuv üritus, kus jook otsa sai.
  6. Paeltest tehtud vahend, millega Jeesus kaubitsejad Jeruusalemma templist välja ajas.
  7. Ime Piiblis teste sõnadega.
  8. Filippuse amet peale Jeesuse surma.
- VASTUS: Jeesuse jünger.

Jumalateenistus armulauaga

pühapäeviti kell 15

Perejumalateenistus armulauaga

kuu esimesel pühapäeval (01.05 ja 05.06) kell 12

KOGUDUSES TOIMUB:

L 07.05 kell 17	Noorteõhtu
P 08.05 kell 12	Lastekirik
N 19.05 kell 12	Elurõõmsad ja tegusad
P 22.05 kell 11	Mudilaskirik
R 27.05 kell 19	Palvus Taizé lauludega
L 28.05 kell 16	Noorteõhtu
P 29.05 kell 12	Lastekirik

Eine Piibli ja palvega teispäeviti,

kell 12 kiriku koristamine, kell 13.30 palvus ja kerge eine.

07.05 Kelly Alliste

10.05 Elna Lilliorg

11.05 Hannu Antero Rantamäki

13.05 Oliver Kuuskemäe

15.05 Anny-Nelly Junolainen

20.05 Ülle Roht

22.05 Karin Kuslap

23.05 Marilyn Pärna

24.05 Tiit Kirsimägi

26.05 Andrus Rips

31.05 Jaan Lahe

EELK Mustamäe Maarja Magdaleena kogudusele on mugav annetusi teha, kasutades **mTasku** rakendust. mTasku kaudu turvaliste maksete tegemiseks tuleb sul mTasku rakendus alla laadida ning Mobiil-ID, Smart-ID või pangalingi kaudu isikustada. Skaneeri seejärel paremal trükitud QR-kood ja vali soovitud annetussumma. Vali mTaskus sobiv maksevahend ja vajuta **MAKSA. Aitäh annetuse eest!**

MIKS JUST SINA OLED TÄHTIS?

Koolitus Mustamäe kogudustele laupäeviti kaks korda sama sisuga: **7. ja 21. mail kell 12-16.30.**

Registreerumine vastavalt kuni 4.05 ja 18.05.

KOOLITUSE EESMÄRK: julgustada ja juhendada kohalike koguduste inimesi evangeeliumi jagamisel (sh Mustamäe Kirikupäevadel).

Koolitusel saab vastused küsimustele:

►Kuidas ma loon kontakti inimestega ja kutsun neid kogudusse?

►Kuidas ma saan rääkida teistele enda usust ja Jeesusest?

►Kuidas me kogudustes võtame vastu uusi inimesi?

►Mida ma saan teha, et kirikupäevadel kohatud inimesed jääksid kirikusse ja õpiksid Jumalat tundma?

KOOLITAJAD: Seppo Niemeläinen (Mission Europe) ja Liisa Rossi (EELK Misjonikeskus)

Issand, Sina oled lubanud
saata meile oma rahu.

Seda palume Sinult nüüd,
et me süda ei ehmuks

ega läheks araks

ja me püsiksime

usus, lootuses ja armastuses.

Aamen.

VAIMULIKE KÕNETUNNID KOKKULEPPEL:

TIINA KLEMENT – koguduse õpetaja; e-post: tiina.klement@hotmail.com; tel: 5373 0718

JAAN LAHE – koguduse abiõpetaja, teoloogiadoktor; e-post: usundiurija@gmail.com; tel: 516 7724

ÜLLE REIMANN – koguduse diakon; e-post: mustamae.kogudus@gmail.com; tel: 5664 6029

IMBI ARRO – diakon emeeritus; e-post: imbiarro@gmail.com; tel: 551 7970

Lastetöö juhendaja **Maris Kuldkepp** – e-post: kepamaris@hotmail.com; tel: 5672 6863

Kantor ja Misjonikoori juhataja **Maarja Vardja** – e-post: maarjavardja@gmail.com

(Liikme)annetused:

Annetuse saaja: EELK Mustamäe Maarja Magdaleena kogudus

Luminor pank, konto: EE311700017002962090 või LHV pank, konto: EE757700771000677814

Luminor pank, konto: EE241700017003221206 (**Mustamäele kiriku ehitamise heaks**)

Koduleht: www.mmmk.ee

E-post: Mustamae@eelk.ee ja mustamae.kogudus@gmail.com

Koguduse aadress: Kiili 9, Tallinn 13423

Magda Misjonipood: A. H. Tammsaare tee 89, II korrus; avatud E-R 10-18, L 11-15, P suletud.

e-post: magdapood@gmail.com; tel: 600 2222; Facebook.com/magdapood

Ajalehe toimkond: kujundaja **Jaana Maria Unga**, keeleteimetaja **Auli Tohv**